

KOLENDAR TRADICIONALNIH PRIREDITEV ZA LETO 2019

❖ Petek, 12. april 2019, Podbrdo ob 15.30

12. DELAVNICA IZDELAVE CVETNONEDELJSKIH BUTAR »Moj pulj je ta leus«

Izdelovanje cvetnonedeljskih puslov (butar) je bilo v letu 2013 vpisano v register žive kulturne dediščine Slovenije. Posnet je bil tudi dokumentarni film.

❖ **12. VOLFOVO SREČANJE, nedelja, 12. 05. 2019, Petrovo Brdo ob 15.00 uri**

Prireditev poteka v spomin na domačina Janeza Volfa, duhovnika, rodoljuba in vnetega planinca. Do leta 1900 je služboval kot duhovnik, nakar so mu zaupali več odgovornih cerkvenih služb. Bil je stoli kanonik, cerkveni nadškofijski sodnik, kapitularni vikar, nadškofijski ekonom in vodja gradnje novega semenišča v Gorici. Kot vojni begunec je 10. maja leta 1917 umrl v Ljubljani, star 82 let.

❖ Petek, 31. 5. 2019 do nedelje, 2. 6. 2019, od Grahovega ob Bači do Podbrda

14. FESTIVAL ODMEVI DEDIŠČINE 2019 – prireditev na kateri spoznamo kulturno, tehniško in filmsko dediščino Baške grape. Sporočilo prireditve je : raziskujemo, odkrivamo, ohranjamo za naše zanamce. *»Zavedamo se, da žanjemo setev naših prednikov, zato smo vsaj del tega bogastva dolžni ohraniti našim zanamcem.«* Zato vsako leto odpremo vrata naših objektov tehniške dediščine dogodkom, delavnicam. Prireditev je tudi priložnost, kjer se srečajo in sodelujejo sorodne nevladne organizacije. Promovira tudi trajnostno mobilnost.

❖ **STRŽIŠKARSKI SEJEM** v sodelovanju s KS Stržišče, nedelja, 11. 08. 2019, Stržišče ob 16.00 uri,

Vsako prvo nedeljo po sv. Lovrencu (10. avgusta), po zaključenih najtežjih kmečkih opravilih, to je hribovski košnji, žetvi pšenice ter setvi repe in ajde, je bil namreč dan druženja, veselja in plesa v Stržiščah v Baški grapi. Danes se nekdanja širna polja izgubljajo v travnikih, praznik pa je vedno bolj živ.

❖ Nedelja, 15. 9. 2019, Hudajužna – Zakojca, start v Hudajužni ob 10.00

9. POHOD PO BEVKOVI POTI (pohod vključen tudi v Festival pohodništva 2019 in Evropske dneve kulturne dediščine) ki poteka v okviru Bevkovih dnevov obeležujemo obletnico rojstva in smrti Franceta Bevka, našega literarnega velikana, na katerega smo upravičeno ponosni. Njegova delavnost, načelnost in občutek za sodelovanje so nam lahko v zgled. Prireditev je edinstvena priložnost za povezovanje različnih inštitucij ter ponudnikov, ki delujejo na področju kulture in turizma.

❖ sobota, 05.10.2019, Grahovo ob Bači – Koritnica **7. POHOD PO TEMATSKI POTI NA SVOJI ZEMLJI,** start pohoda ob 10.00 uri pri Domu krajanov Grahovega ob Bači (v okviru Festivala pohodništva 2019 in Evropskih dnevov kulturne dediščine). Tematska pot Na svoji zemlji (TpNSZ) povezuje dediščino filma s prostorom Baške grape, kjer je bil posnet večji del filma. Ohranja skupni spomin ustvarjalcev in domačinov na čas snemanja filma. Tematske table stojijo na točkah, kjer so bili posneti najpomembnejši prizori. Dopolnjujejo jih zgibanka, spletna stran www.tpnasvojizemlji.si in dve medijski točki na Grahovem ob Bači.

❖ Nedelja, 24. 11. 2019, Bača pri Podbrdu ob 14.30 / 12. PASLEJDN'CA

Zadnjo nedeljo v cerkvenem koledarskem letu na Bači pri Podbrdu praznujemo vaški praznik Paslejd'n'ca. Društvo v sodelovanju z Vaško skupnostjo Bača pri Podbrdu in izseljenci prizadeva, da praznik iz leta v leto bolj pridobiva nekdanjo živahno podobo. Na ta dan so namreč prihajali na obisk sorodniki, se po sv. maši zbrali pri svojcih in tisti iz oddaljenih krajev tudi prespali. Vas jih je vedno pričakala temeljito pospravljen, iz hiš je dišalo po domačih dobrotah.

Priznanja: Murkova listina – 2007, Naj NVO v Občini Tolmin – 2010, 2012, 2013 in 2014, Naša Slovenija 2014, Bronasto priznanje Turistične zveze Slovenije 2015, TPNSZ – NAJ REGIJSKA POT 2015, Bronasto priznanje ZOTKS 2016, Zahvala Občine Tolmin 2016

Društvo Baška dediščina je avtor naslednjih dokumentarnih filmov:

1. Društvo Baška dediščina – 10 let delovanja, 2015
2. Vetrovalna – (pre)tih pričevalka odmaknjene časa, 2014

Dobrih 20 minut dolgo zgodbo te v kamen ujete zgradbe sestavljajo drobci iz časa njenega delovanja od leta 1914 pa do 1972, ko so po bohinjski progi vozile parne lokomotive. Z vpihovanjem velikih količin svežega zraka skozi dolg zaprt kanal preko reke Bače je reševala problem nezadostnega naravnega prezračevanja železniškega predora Bukovo. Pripovedujejo jo največja slovenska strokovnjaka s področja delovanja železnic Mladen Bogič in Tadej Brate, člani društva in nekdanji zaposleni. Zlasti pričevanja slednjih kažejo globoko čustveno navezanost nanjo. Neprecenljivi so tudi spomini iz otroštva domačinov, katerih očetje so služili kruh kot železničarji. Društvo Baška dediščina je k naslovu pripelo še podnaslov (Pre)tih pričevalka odmaknjene časa. Glas o tem biseru tehniške dediščine, še edinem te vrste v Evropi, si namreč prizadeva usidrati v širši slovenski prostor in ga pljuskniti tudi preko njegovih meja. S filmom je ustvarilo nadgradnjo in dodano vrednost k dosedanji promocijski vsebini tega objekta tehniške dediščine. Hkrati je povečala turistično privlačnost objekta in kakovost vodenih ogledov ter ustvarila dodaten turistični produkt, ki bo prispeval k trajnostnemu razvoju Baške grape in promociji izven nje.

3. Grema u hrib sejct, 2017

Društvo Baška dediščina v tolmun svojega delovanja niza tudi trajnostna sporočila, s katerimi na verodostojen način ohranja zanamcem pretanjeno sled dediščine gornjega dela Baške grape. Na »filmski dokumentarni trak« zapisuje čas, ko so ljudje živeli drugače. Poslušaj pristne zgodbe in živahne modrosti, se pogloblja v pozabljena znanja in navade, ki so oblikovala njihov vsakdanjik pri opravljanju kmečkega dela. Za današnji dan je zleplilo prvi del spominov na hribovsko košnjo, pograbljenih na surovih strminah Kotla, Črne prsti, Koble, Slatnika, Lajnarja ... Birkle, zlite, hare, brema, luonca, kaj je že to?

4. Sveta noč – slovenske jaslice, 26 let kasneje – 2017

Leta 1991 je RTV Slovenija posnela v Stržiščah prvo versko oddajo v Sloveniji »Sveta noč – Slovenske jaslice«, v kateri so zaigrali domačini iz Stržišč in Podbrda. Po 26 letih se je ponovno zbrala »filmska družina« in obujala spomine na čas snemanja. V Ljubljani pa smo ujeli spomine režiserja Igorja Šmida in pripovedovalke Tajde Lekše. Spomine pa nam je v pismu zaupal tudi urednik Janez Lombergar. Scenarij in režija dokumentarnega filma »Sveta noč – Slovenske jaslice (26 kasneje)« sta rezultat prostovoljnega dela članov Društva Baška dediščina. Pesem Sveta noč so zapeli pevci cerkvenega pevskega zbora iz Podbrda in Stržišč, organistka je bila njihova vodja Marta Volf Trojer. Snemalec in montažer pa je bil Andrej Rutar s.p.

Vse zgoraj navedene dokumentarne filme lahko naročite na naslov društva; veseli bomo priporočene donacije v višini 10 EUR. Iskrena hvala za podpro.

Dostop do lokacij prireditev Društva Baška dediščina v Baški grapi:

Cestne povezave:

- ☞ Iz smeri: Škofja Loka – Železniki – Petrovo Brdo – Podbrdo – Grahovo ob Bači (50 km)
- ☞ Iz smeri: Idrija – Dolenja Trebuša – Bača pri Modreju (glej smerokaz Podbrdo) – Grahovo ob Bači
- ☞ Iz smeri: Nova Gorica – Most na Soči – Bača pri Modreju (glej smerokaz Podbrdo) – Grahovo ob Bači

Vlak

- ☞ Nova Gorica – Grahovo 07:35 - 08:25
- ☞ Grahovo - Nova Gorica 17:53 – 18:40

Vlak

- ☞ Ljubljana - Jesenice – Grahovo 06:55 – 08:20 – 09:22
- ☞ Grahovo – Jesenice – Ljubljana 16:46 – 18:03 – 19:20
- ☞ Grahovo – Jesenice – Ljubljana 18:16 – 19:16 – 20:38

Priznanja: Murkova listina – 2007, Naj NVO v Občini Tolmin – 2010, 2012, 2013 in 2014, Naša Slovenija 2014, Bronasto priznanje Turistične zveze Slovenije 2015, TPNSZ – NAJ REGIJSKA POT 2015, Bronasto priznanje ZOTKS 2016, Zahvala Občine Tolmin 2016